

ICIE 2019: una brúixola per guiar-se en els mercats de l'exterior¹

- L'ICIE 2019 és l'índex de CaixaBank Research que classifica els països estrangers en funció de l'atractiu que els seus mercats ofereixen a les empreses espanyoles i que les ajuda a valorar els punts forts i els punts febles de cada país.
- Segons l'ICIE 2019, els països de l'Europa Occidental són la regió amb unes condicions més favorables per a la internacionalització de les empreses espanyoles. Però altres països fora d'aquesta regió també se situen en posicions destacades, com els EUA (en la tercera posició), Polònia o la Xina.

La internacionalització empresarial en un món globalitzat no es limita a la venda de productes a l'estranger, sinó que inclou també la recerca de proveïdors, la fusió amb empreses domèstiques o l'establiment d'una planta de producció fora de les pròpies fronteres. Per ajudar en aquest procés cada vegada més complex però necessari, CaixaBank Research ha desenvolupat l'Índex CaixaBank per a la Internacionalització Empresarial (ICIE).

Què és l'ICIE?

L'ICIE és un índex que permet classificar els països estrangers en funció del potencial que ofereixen en la internacionalització per a les empreses espanyoles: és a dir, quantifica l'atractiu, des d'una òptica espanyola, de cada mercat estranger. Per a l'elaboració de l'ICIE s'analitzen, sobre un total de 67 països, els principals aspectes que influeixen en la decisió de les empreses espanyoles d'internacionalitzar-se en un determinat país. Aquesta perspectiva «espanyola» distingeix l'ICIE d'altres índexs que adopten un enfocament més global.

L'ICIE aglutina els aspectes clau que determinen la decisió d'internacionalitzar-se en cinc pilars, els quals permeten valorar els punts forts i els punts febles de cada país estranger. En concret, els cinc pilars són: (i) el grau d'accessibilitat al mercat de cada país, (ii) la facilitat d'operar en cada mercat, (iii) l'atractiu comercial, (iv) l'entorn financer i innovador, i (v) l'estabilitat institucional i macroeconòmica.²

En aquesta edició de l'ICIE 2019, s'ha inclòs el vessant de la innovació, que mesura tant la capacitat d'innovació d'una economia com l'esperit emprenedor dels seus treballadors i dels seus empresaris. Això pot ser d'especial importància per a les empreses amb productes relativament sofisticats. Així mateix, també permet calibrar les facilitats per trobar proveïdors al país.

Principals resultats

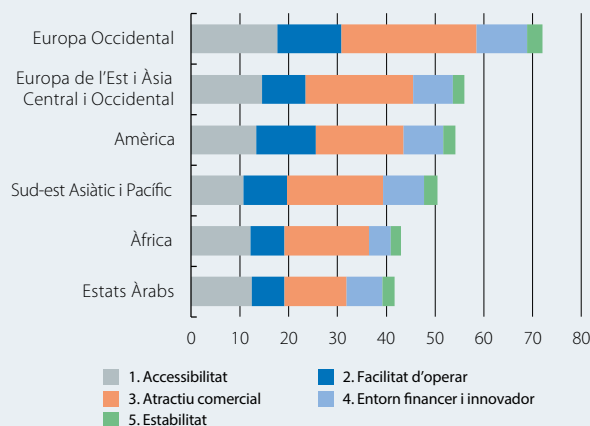
Per regions, segons l'ICIE 2019, l'Europa Occidental presenta les condicions més favorables per a la internacionalització.

1. L'ICIE 2019 és una publicació elaborada per CaixaBank Research pels economistes Clàudia Canals, Javier Ibáñez de Aldecoa i Josep Mestres. L'ICIE 2017, a més a més, va comptar amb la col·laboració dels professors Sergio Mayordomo i María Rodríguez-Moreno, de la Universitat de Navarra. Vegeu la pàgina web de CaixaBank Research (<http://www.caixabankresearch.com/>) per als nous resultats de l'ICIE 2019, que es publicaran durant el mes de setembre.

2. Per a més detalls sobre la seva elaboració, vegeu la «Nota metodològica de l'Índex CaixaBank per a la Internacionalització Empresarial» (ICIE 2019), Document de Treball CaixaBank Research de propera publicació a la pàgina web de CaixaBank Research (<http://www.caixabankresearch.com/>).

ICIE 2019: comparativa regional per pilars

(Mínim 0 - Màxim 100)

Font: CaixaBank Research.

nalització de les empreses espanyoles (vegeu el primer gràfic). A més a més, amb un valor de l'ICIE clarament superior al del conjunt de 67 països analitzats, la regió destaca en els cinc pilars. En segona posició trobem l'Europa de l'Est i l'Àsia Central i Occidental. En tercer lloc, i molt a prop de la segona posició, se situa la regió d'Amèrica. Per la seva banda, els països de les regions d'Àfrica i els estats àrabs se situen, en general, a la part baixa de la llista.

En el detall de països, entre els 15 millors de l'ICIE tenim 11 països de la regió de l'Europa Occidental (vegeu el segon gràfic). El 2019, el *ranking* està encapçalat per França, el principal soci comercial d'Espanya en béns, membre de la UE i amb el qual compartim frontera terrestre. El Regne Unit, que ocupava la primera posició en l'ICIE 2017, continua sent un país molt destacat en l'ICIE 2019 i, malgrat el *bretxit*, se situa en el segon lloc de la classificació.³ De cara al futur, el Regne Unit continuarà sent un país amb un atractiu important per als empresaris espanyols en la decisió d'internacionalitzar-se: entre altres raons, destaquen la presència d'uns importants vincles d'inversió, el seu avançat marc administratiu i legal, una força laboral ben preparada, un entorn institucional i innovador sòlid i,

3. En la nova versió de l'ICIE 2019, hem realitzat alguns canvis metodològics, entre els quals destaca la inclusió del subpilar de «Capacitat d'innovació». Així, quan comparem els resultats de l'ICIE 2019 amb els de l'ICIE 2017, en els dos casos utilitzem la nova metodologia de l'índex. En aquest sentit, és possible que els resultats de l'ICIE 2017 comentats en el present article no coincideixin amb els de publicacions anteriors.

a més a més, una relativa proximitat geogràfica, tot i que també dependrà del tipus de *brexít* que s'acabi duent a terme.⁴

Altres països fora de la regió de l'Europa Occidental també se situen en posicions notòries. Aquest és el cas dels EUA, principal economia mundial, i de Polònia, membre destacat de la UE, que se situen en la tercera i en la tretzena posició del *ranking*, respectivament. També destaquen països com la Xina (posició 14) o Turquia (posició 16), països en què les estretes relacions comercials existents pesen més que els riscos derivats de les tensions comercials (en el cas de la Xina) o del deteriorament macroeconòmic (en el cas de Turquia). Així mateix, és interessant esmentar un cas com el del Canadà, que ha millorat 4 posicions en relació amb l'ICIE 2017, gràcies a la rúbrica del CETA, el tractat de lliure comerç bilateral signat amb la Unió Europea i que s'aplica, provisionalment, des del setembre del 2017.

Zoom In: Amèrica

L'ICIE 2019 també permet analitzar quins països d'una mateixa regió són més atractius per a la internacionalització de les empreses espanyoles, **quelcom de gran rellevància atesa l'elevada heterogeneïtat existent en algunes regions.** Com veurem tot seguit, Amèrica és un bon exemple d'aquesta diversitat.

A Amèrica, el *ranking* global de l'ICIE destaca països com els EUA o el Canadà, tercer i onzè, respectivament, gràcies a la seva destacada competitivitat, a la seva estabilitat econòmica, a la qualitat de les seves infraestructures i a la seva elevada capacitat d'innovació.

Després d'ells, trobem països com Mèxic (posició 17), amb una relació històrica de pes amb Espanya, i el Brasil (posició 26), la principal economia llatinoamericana. Als dos països existeix una presència destacada d'empreses espanyoles, la qual cosa reflecteix les estretes relacions existents tant a nivell d'inversió com comercial, les quals queden capturades pel segon i pel tercer pilar de l'ICIE 2019, respectivament. No obstant això, l'atractiu d'aquests països es ressent d'una qualitat institucional i d'un nivell de competitivitat clarament inferior als dels seus veïns del nord, així com per una elevada complexitat burocràtica. A més a més, el Brasil pateix altres llastos que en redueixen l'atractiu d'internacionalització, com un major grau d'ines-tabilitat macroeconòmica.

Finalment, destaca el descens en l'atractiu de l'Argentina, un país que ha estat destinació històrica d'empreses espanyoles. En aquest sentit, l'ICIE 2019 recull la situació que travessa el país, amb una elevada inestabilitat macroeconòmica, financera i institucional, la qual cosa relega l'Argentina a la posició 42 del *ranking* global.

4. En els propers mesos, publicarem una anàlisi de la situació del Regne Unit en el *ranking* de l'ICIE en funció de diferents tipus de *brexít*. Els resultats preliminars suggereixen que, en tots els escenaris plantejats, la situació del país continuarà sent atractiva per als empresaris espanyols, tot i que els escenaris presenten diferències destacades en el comportament de cada pilar.

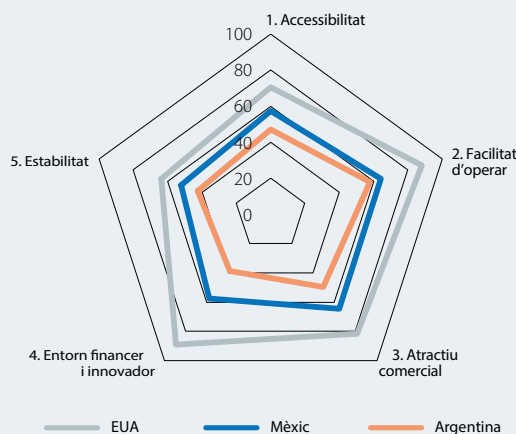
ICIE: evolució dels 15 mercats més atractius

	ICIE - 2019		ICIE - 2017		Canvi posició
	Valor	Posició	Valor	Posició	
França	84,3	1	83,7	2	↑ 1
Regne Unit	83,9	2	84,4	1	↓ -1
EUA	81,5	3	81,5	3	↔ 0
Països Baixos	80,9	4	80,6	4	↔ 0
Alemanya	80,0	5	80,1	5	↔ 0
Portugal	79,6	6	79,2	6	↔ 0
Itàlia	78,4	7	78,2	7	↔ 0
Suïssa	77,5	8	76,5	8	↔ 0
Bèlgica	72,8	9	73,9	9	↔ 0
Irlanda	71,6	10	73,0	10	↔ 0
Canadà	70,5	11	68,7	15	↑ 4
Suècia	69,9	12	70,5	12	↔ 0
Polònia	69,9	13	71,1	11	↓ -2
Xina	68,6	14	68,8	14	↔ 0
Corea del Sud	68,1	15	66,2	18	↑ 3

Font: CaixaBank Research.

ICIE 2019: comparativa americana

(Mínim 0 - Màxim 100)

Font: CaixaBank Research.

Creació del propi índex d'internacionalització

Finalment, en un món d'heterogeneïtat elevada, també en l'àmbit empresarial, l'ICIE 2019 i la pàgina web de CaixaBank Research li ofereixen una eina interactiva amb la qual pot personalitzar l'índex en funció de les seves necessitats. Aquesta eina li permet crear el seu propi índex d'internacionalització triant quins pilars són els més rellevants per a la internacionalització de la seva empresa. Comprovi-ho vostè mateix a <https://www.caixabankresearch.com/ca/index-d'internacionalitzacio>.

Clàudia Canals, Javier Ibáñez de Aldecoa i Josep Mestres